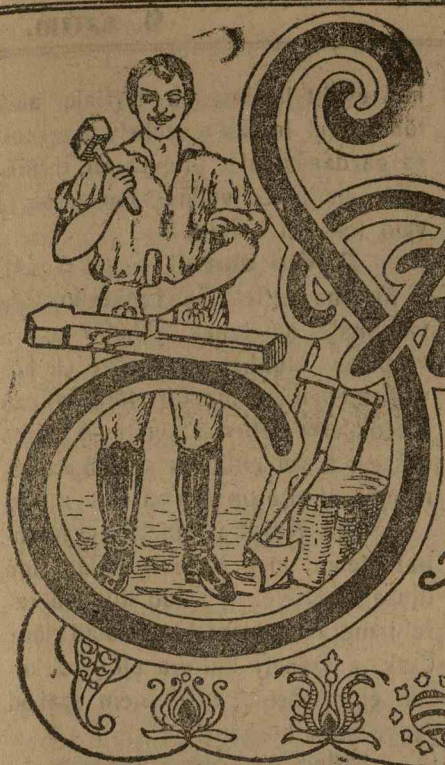

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Telef

Előfizetési ár: egész évre 50 leu, félre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyesszám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

Felölös szerkesztő:
Ébert András.
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. sz.
Megjelen minden vasárnap

A székely párt

nem bonthatta ki zászlóját, El-
gáncsolták. Leszidták. Legya-
lázták!

Nekik „magyar” párt kellett!
„Magyar”, amelynek a székely-
séghez — talán azért, mert szé-
kely! — semmi köze. De nem
sok köze van a „magyarság”-
hoz sem.

Hiszen a „magyar”-pártot
azok szervezték maguk között,
akiknek sohasem volt közük
sem a magyar, sem a székely
néphez.

Ők eddig mindig a lovon ül-
tek s a szegény magyar és szé-
kely elmegetett tőlük gyalog
vagy ahogy neki épen tetszett.

De megváltozott az idők ke-
reke. A székely nép belátta a
huncutságot; észrevette, hogy
az ő hátán ismét mások akar-
tak felkapaszkodni s — mint
Vitéz Mihály korában — nagyra
határozta el magát.

Ezentul szavalhatnak, nagy
dikciókat mondhatnak. Össze-
gyűlhet a püspökök kara, a
papság hadserege, a felekezeti
tanítók éhező tábora. Hiába
minden...

Azt gondolták, hogy elég
egy-két vállveregetés, elég ha
megfújják az ellenségeskedésnek
vezértrombitáját és rendben lesz
minden!

Uraim! Önök nagyot csalód-
tak. Le kell szálljanak a lóról.
Meg kell ismerjék a népet.
Csakis így kerülhetünk közelebb
egymáshoz.

A nép — mint Vitéz Mihály
korában — szereti a szabadsá-
got, a békét és egyetértést. Kész
azért román testvéreivel egy
sorban harcolni...

A „Székely Párt”-ot elgán-
csolták. Ékverésnek bélyegezték.
De most már látja a székely
nép, hogy kik voltak az ő igazi
árulói és meg fogja alakítani azt

Az agrár beszámolója.

Százötvenmillió mérleg. — Tizenötös százalék. — Fizetésjari-
lás a tisztviselőknek. — Jubileumi eredmény.

Egyik legelsőrangú tényezője Erdély
közgazdasági életének, — az Agrár
Takarék bocsájta nyilvánosságra az
alábbiakban múlt évi működése ered-
ményeit. Nem mondhatjuk a sablo-
nos jelzők kíséretével, hogy a vidéki
keretből, — Bodor Pál óta már
régén kinőtt intézet vezetősége vál-
tozatlanul hivatása magaslatán állott,
mert a mérleg impozáns eredmén-
yszámai, az azokban reprezentált lük-
tető haladás és fejlődés a változat-
lannak súlyosan, — jelentősen ellen-
mondanak. A hatalmas tökeerőben,
tevékenységének, térfoglalásának gya-
rapításában az eddigiek után is to-
vábbi emelkedést mutató intézet a
nagykonfeciójú, lendületes irányítás
friasességében újabb és újabb fel-
adatokra vértzetten jutott el a ne-
gyedszázados jubileumi évhez.

Az Agrár Takarékpénztár f. hó 21-én
tartotta — Bodor Pál vezérigazgató
elnöklete alatt — mérleg megállapító
igazgatósági ülését, a melynek ren-
dén betarjesztett üzleti jelentés az
intézet további nagyarányú fejlődé-
séről tesz tanuságot. Hathatós segít-
ségére volt ebben a Banca Comer-
ciala Italiana si Romana-val a múlt
év elején létesített szorosabb kap-
csolata, mely intézet mintegy 74
millió leut bocsájított az Agrárta-
kékpénztár rendelkezésére.

Az intézet betétei az előző évi
37.490.443-26 leuról 3.579.398-80 leu
szaporulattal 41.049.834-08 leura
emelkedtek. Ezzel szemben váltótár-
cája 68.151.877-38 leuval, értékpapir-
előlegei 5.114.044-71 leuval, affiliált
intézeteinek tartozása pedig 1.066.212
leu 63 banival, adósainak tartozása
2.571.585-21 leuval emelkedett.

Viaszont az áru előlegek összege

a szervezetet, amelynek egyet-
len célja: a székelységnek nyu-
godt, békés és boldog fejlődést
biztosítani Nagyrománia terü-
letén!

az előző évi 16.388.325-36 leuról,
9.301.646-80 leuval, 7.086.678-56
leura, — az intézet érdekkörébe tar-
tozó vállalatok tartozásai pedig
17.113.276-30 leuról 2.053.864-69
leuval 15.059.411-61 leura csökkentek.

Az intézetet — a megváltozott vi-
szonyoknak megfelelő — újabb irány-
zatu tevékenysége elvégzésében affi-
liált intézetei: A „Közigazdasági Bank
rt.” Kolozsvár — az »Általános For-
galmi Bank rt.» Nagyszeben, a „Köz-
gazdasági Bank rt.” Tölgyes, a »Szé-
kelykereszturi Takarékpénztár rt.»
Székelykeresztur — és a »Szászré-
gen Vidéki Takarékpénztár rt.» Szász-
régen — hathatósan támogatták,
amivel saját fejlődésüket is előmoz-
dították és az előző évinél kedvezőbb
eredményeket értek el, magasabb
osztalékokat fizetnek. Az »Erdély-
részi Váltóüzlet rt.» a valuta- és
devisa üzletek lobonyolításában fej-
tett ki széleskörű tevékenységet —
és üzletétét igen jó eredménnyel zárta.

Az intézet régi bevált fiók-háló-
zata, valamint kereskedelmi érdekelt
ségei jelentékenyen járultak hozzá
az intézet további megerősödéséhez.
— Az ipari vállalatoknak üzemből
tartott része eredményesen termelt
és értékesített, mely körülmény ked-
vezően jut mérlegében kifejezésre.

A költségszaporulat az elmúlt év
folyamán — a megélhetési viszo-
nyok drágulása folytán — 878.945.98
leut tett ki, emellett azonban a gaz-
dasági helyzet által is indokolt óva-
tos előre látásból 440.427.32 leu
volt leírásokra fordítható.

Az intézet kezelésére bizott saját és
idegen tőkék összege 151.000.000.—

leut tett ki, az elért haszon pedig a
múlt évi 2.060.062.15 leuval szemben
2.947.375.78 lei.

Az igazgatóság az előterjesztett je-
lentésében foglaltakat jóváhagyólag
tudomásul véve, a folyó évi március
4-re egybehívandó közgyűlésnek az
előző évi 14 leuval szemben, rész-
vényenként 15 leu osztalék kifizetését
fogja javaslatba hozni, egyben pedig
az intézet 25 éves fennállásának
emlékére a tisztviselőknek nyugdíjuk-
ba beszámítandó ingyen nyugdíjéve-
ket állapít meg, mely célra a nyugdíj-
alapot már ez évben is 250.000 leuval
dotálni elhatározta. — Továbbá az
elért eredményekre való tekintettel és
figyelembe véve az intézet méreteit,
a tisztviselők járandóságait is ren-
dezte, megjavítván aránylagosan úgy
törzsfizetéseiket, mint drágasági-
pótlékaikat, hogy ez által nyugodt
megélhetésüket az eddiginél jobban
biztosíthassa.

— **Hadirokkantak vasuti-
jegye.** Említettük már a „Székely
Hírek” hasábjain, hogy több hadi-
rokkantnak az államvasutak összes
vonalaira érvényes, 75 százalék ked-
vezményt biztosító vasuti jegyet sze-
reztünk meg. Tekintettel arra, hogy
még sokan vannak, akik ezt a nagy
kedvezményt elnyerni ohajtják, de
az ahhoz szükséges okmányokról
nincsenek tájékozódva, ismételtlen
felsoroljuk azokat a következőkben:
a) rokkantságot, hadiözüvegységet
igazoló irat; b) személyleírás a köz-
ségi előjáróságtól; c) egy darab vi-
zitkártya nagyságu arckép, amelyet
sajátkezüleg át kell az illetőnek ne-
vével írnia a képes oldalon; d) 2
leu kiállítási illeték és 1 leu 25 ba-
nis bélyeg a kérvényre. — A román
szövegű kérvényt a „Székely Hírek”
szerkesztősége Odorheiu (Székely-
udvarhely) ingyen fogja kitölteni.

**Ahol székelyek csak laknak:
„Székely Hírek”-et olvasnak!**

HIREK.

A spanyol

egy lázas állapot, egy orvosilag meg nem állapítható betegség, mely képes egy pillanat alatt a halandót a luxus- és forgalmiadómentes másvilágba átkalauzolni.

A szeszgyárak éjjeli és nappali üzemükkel is alig képesek a szükséges mennyiségű „gyógyszert” előállítani.

A korcsmárosok a borsos „receptek” fáradhatatlan kiállítói, háborus idők visszatértét látva, elégtlenül pislognak a megszerzendő ötödik emeletes ház felé és kaján röhejt szül bennük a kapzsiság:

— Ha a „spanyol” még egy kis ideig tart, bizony enyém lesz négyemeletes kiskunyhó.

Orvosprofesszorok, vésztjelző harangként terjesztik az utasítást:

— Igyatok és ne parolázzatok, ha a ceduláris adók kivetésének dicső időszakát megérni kívánjátok.

A mérsékeltlen rossz közérzetem alapján korlátlan kimaradási engedélyt kaptam családi börtön-örömtől. A zárórának megváltásához szükséges 100 leuval a zsebembe és megfelelő jó tanácsokkal ellátva, ott ültem a zsufolt vendéglőben, ahol hozzám hasonló szegény beteg jelöltek kézzel-lábbal védekeztek a gyilkoló betegség károsító bacillussaitól.

Egy öreg ur mellé ültem a sarokba, ki miután a harmadik liter ellenmérget rendelte meg, megszólt:

— Hej öcsém, nem elég okos emberek a doktorok.

Megkérdeztem miért? Akadozó nyelvvél felelt:

— Megengedni a farsangra való tekintettel, hogy az egészség-szentiségének ürügye alatt, igyék mindenki, amennyi belé fér, ez megérthető, de eltiltani a parolázást most, a képviselő választások idején, egyenesen oktalanság...

Morgott még valamit az apró szentekről, de azt már nem értettem. Szorgalmasan igyekeztem minél radikálisabban gyógyulni és hallgattam.

A másik szobából csatakiáltáshoz hasonló hangok hallatszottak. Az ajtó kinyílt. Parolázó összeölelkezett embereket láttam. Kortes-vacsora volt.

Beláttam, hogy az én öreg uramnak igaza van! **Alsócsernátoni.**

— **Sándor szerb király hivatalos eljegyzése.** F. hó 22-én délután 11 órakor érkezett Bukarestbe Sándor szerb király Pasics miniszterelnökkel. A vendégeket Gyertyánosnál Mosoiu tábornok és a bukaresti szerb követ fogadták s a fővárosig kísérték. Bukarest lobogódiszben, ünnepi hangulatban várta a királyt, akit a pályaúdváron a király és a királyi család tagjai fogadtak. A megjelent előkelőségek közt voltak az összes miniszterek, a tábornoki kar, a főpolgármester, a diplomáciai testület. Az utcán óriási közönség állott sorfalat. Lelkesen megéljenek a vendégeket, akik a székesegyházba hajtottak,

ahol ünnepélyes Te-Deum volt, melyet Miron Christea metropolita-prímás celebrált. Ezután Sándor király a kotrocenii királyi palotába hajtott, ahol délután öt órakor udvari ebéd volt, mely után megtartották a hivatalos egyházi eljegyzési szertartást.

— **Kinevezés.** Tudósítónk jelentése szerint marosvásárhelyi tb. városi főügyésznek Dr. Vancea J. ügyvédet nevezte ki a marosvásárhelyi prefektus. Az új tiszti főügyész le is tette a hivatali esküt.

— **Majláth és Erdély.** Megállapítást nyert, hogy gróf Majláth erdélyi római katolikus püspöknek horvátországi nagy kiterjedésű birtokán folyt a hosszas tanácskozás Ferenc Ferdinánd trónörökös és a monarchiát környező államok megbízottaival. Már akkoriban a trónörökös komoly ajánlatot tett Romániának, hogy Erdélyen kívül megkapja a Dnyeszterig fekvő román lakta területeket.

— **Bernády a székelységért.** Bernády György a nyárádszeredai kerület képviselőjelöltje programbeszédében kijelentette, hogy legfőbb feladatának fogja tekinteni a parlament színe előtt tiltakozni Ösmaros-szék és Marosvásárhelynek a székelységtől tervezett kikapcsolása ellen.

— **Irodalmi estély.** A ref. kollegium Petőfi önképzőköre f. hó 26-án (vasárnap) délután 6 órai kezdettel a szegény tanulók felségélyezésére gazdag műsorral irodalmi estélyt rendez a kollegium tornacsarnokában. Bemutatásra kerülnek a kurucok balladái, a székely népballadák és a magyar műballada. Belépti díj: számozatlan ülőhely 6 Leu. Álló és diákjegy 2 Leu. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad el a rendezőség.

— **Áthelyezés** Dimitru Dimitrescu carracasi törvényszéki bíró Odorheiu (Székelyudvarhelyre) helyeztetett át. — **Balea** Tamás udvarhelyi s. tanfelügyelő és **Marginean** Adrian máramaroszigeti s. tanfelügyelő kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Kedvezmény a diák-ujoncoknak.** Bratianu hadügyminiszter kivételesen megengedte, hogy azok az ujoncok, akik tanulmányaikat ebben az évben befejezik, csak 1922. október elsején vonuljanak be.

— **Vissza Erdélybe!** Nem is olyan régen az a jelszó járta: Ki Erdélyből! Menjünk Magyarországra! Folyt a verbuválás és aki meg akarta akadályozni a természetellenes akciót, azt lehazaárulózták. Nagyhangú papocskák ütötték a sovínista dobot. S míg ők lármáznak s mutatják a nagy hazafit, azalatt megindult a visszarepatriáltatók nagy tömege, vissza Erdélybe, a bércek közé. A kolozsvári központi repatriáló bizottság minden ülésén elbírálják a vissza repatriálni akarók kérvényeit. Ugy értesültünk, hogy humánusan kezelik azokat. Ma-holnap itt is, ott is ilyen egyénekkal fogunk találkozni, akik végre-valahára le fogják torkolni azokat, akik másoknak nyomorúsá-

gából hirnevet, dicsőséget szereztek maguknak. Egy magyarországi pénzügyi tisztviselő a következőket írja: „Legutóbb, amikor előléptetésemről volt szó, a következő szavakkal utasították el jogos kérésemet: Erdélyieknek Erdély a hazájuk!” Ez oly természetes és végtelenül csodálkozunk azon, hogy ezt eddigelé nem akarták nekünk elhinni.

— **Felekezeti tanítók mozgalmá.** Mindenkitől elhagyatva, évek óta ugyszólván teljesen fizetés nélkül tengődnek a felekezeti tanítók. Most Marosvásárhelyen értekezletet tartottak, melyen elhatározták egy március elsejére összehívandó nagygyűlés tartását, hogy siralmas helyzetüknek orvoslását keressék.

— **A bánási és erdélyi munkások rokkant nyugdíjasok figyelmébe.** Az odorheii 138-ik fiók pénztár elnökség a nyugdíjgyelet minden egyes tagját nyugdíj jogosultságuk biztosítása érdekében figyelemzteti, hogy hátrálékos tagdíjjaikat a jövő március hó 5-én (vasárnap) d. u. 2-3 ig tartandó pénztárnyitás alkalmával fizessék be, mert ellenesetben március hó végén a 26 héttel hátrálékban levő tagok visszavonhatatlanul töröltetni fognak a tagok sorából. A 26 hétnél több héttel hátrálékban levő tagok igazolják azt, hogy tagdíjjaikat katonai kötelezettség, fogságba létük avagy kereset forrás hiánya miatt nem fizethették. Továbbá felkérjük az együletbe belépni szándékozókat, hogy a csekély heti befizetési tagdíjakkal szemben igen előnyös nyugdíj jogosultságuk érdekében az 1922. január 1-től kezdődő joghatállyal a folyó év március 5-én (vasárnap) d. u. 2-3-ig a városháznál megtartandó pénztárnyitás alkalmával beiratkozni szíveskedjenek, mert a későbbi jelentkezéseknél már csak a jelentkezés napjától számíthatnak az igényjogosultság megkezdésére. Hat osztály van. I. osztály heti 1 leu, II. osztály heti 1.50 leu, III. osztály heti 2 leu, IV. osztály heti 3 leu, V. osztály heti 5 leu, VI. osztály heti 8 leu tagdíjat kötelesek fizetni. Tíz évi tagság után I. oszt. havi nyugdíj 40, II. oszt. 60, III. oszt. 80, IV. oszt. 120, V. oszt. 200 és VI. oszt. 320 leu segély kapható.

— **Telefongyár Kolozsváron.** Több budapesti érdekltség közreműködésével telefongyár fog Kolozsváron épülni. A gyár alapítói egyelőre „Távirda, telefon és jelzési készülékek első román gyára” névvel megkezdték működésüket.

— **Országos Reformkör** címmel egyesületbe tömörültek Kolozsvárt az emberiség békés és munkás haladásának hívei, akik pártpolitikával nem foglalkoznak. Régóta érzett hiányt, mulasztást pótoltak ezzel szellemi életünk nagyjai, akik a megértés szellemében közös munkára vállalkoztak. Örömmel üdvözljük ezt az alakulást. Most már látjuk, hogy sokan vannak, akik annyi hitványságon, gyűlöleten keresztül is meg tudják látni az embert. Hiszük, hogy a Székelyföldön, ezen az ősi demokratikus talajon is visszhangra találunk az Országos Reformkör esz-

méi és itt is lesznek férfiak, akik tömöríteni fogják a székely szellemi és gazdasági élet munkásait, természetesen párt-, vallás-, nemzetségre való tekintet nélkül.

— **A föld elnyelt egy öst.** A Mesina mellett San Frantello lasz városkát, amelynek 100.000 lakosa volt, az utóbbi nagy esőzések következtében alámosított föld a szó szoros értelmében elnyelte. A város összes házai eltűntek a föld színéről. Az áldozatok száma ismeretlen.

— **Ifjú Kelet** címmel havi folyóirat jelent meg Kolozsvárt a zsidó ifjuság részére. A zsidó kultúra ezzel ismét rohamléptekben halad előre. Csak a székely kultúra előtt zárkozik el mindenki, mert nem szabad »egységet« bontani!

— **Műsoros táncmulatság.** Az állami polgári leányiskola önképzőköre f. hó 25-én (szombaton) az intézet tornatermében tánccal egybekötött műsoros mulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelmét az önképzőkör kellékeinek beszerzésére fordítja. Az intézet növendékei előadták Kincs István. A szobalány c. vigjátékát és Hedda grófkisasszony c. szindarabját. Énekek és monológ változatossá tették a programot. Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj tetszés szerint

— **Sorsjegyhuzás.** A görög katolikus templom felépítése javára sorsjegyek lettek kibocsátva, melyeknek nyereménytárgya egy briliáns gyűrű. Mindazok, akik ezen sorsjegyekből vásároltak, felkéretnek, hogy f. hó 28-án d. e. 10 órakor a rendőrkapitányság épületében tartandó húzáson minél számosabban jelenjenek meg.

— **Megszűnik a cukorhiány.** Bukaresti munkatársunk jelentése szerint Sasu keresk. miniszter intézkedett, hogy legközelebb 80 vagon cukor fog megérkezni az országba. A cukrot a tisztviselők és munkások között fogják szétosztani.

— **Vidéki tisztviselők lakpénze.** Többször felemlítettük már azt a visszás állapotot, hogy a vidéki tisztviselők lakpénzét eltörölték és drágasági segélyüket 100 leuval lejjebb szállították. Tudósítónk értesít, hogy Krassószörényvármegye vidéki tisztviselőinek memorándumát a kormány méltányolta és kiutalta nekik ugy a lakbért, mint a 100 leu drágasági segély különbözetet. Remélhetőleg ez az intézkedés általános lesz.

— **Régi adók 1921. évre.** Bukarestből írják nekünk, tekintettel arra, hogy az új adótörvények revíziója huzamosabb időt vesz igénybe, a pénzügyminiszter a régi alapon történt megadóztatást rendeli el 1921. évre is.

— **Az udvarhelyi református egyház estélye** e hó 19-én volt a Bukarest szálló színháztermében. A telt ház és a lelkesen tapsoló közönség honorálta a szereplők és rendezők fáradságát, akik elsőrendű produkáltak. Az estélynek külön érdekességet adott a szerencsésen beillesztett népszellem. A székely az ügyvédnél és a bíró előtt, a bemutatott székely fonó nagy hatással volt a jelenvoltakra.

— **Ősszel lesznek a községi és megyei választások.** Bukaresti munkatársunk jelentése szerint a kormány az új parlament megalakulása után nyomban betervezi a községi és megyei közigazgatás reformjáról szóló javaslatot, hogy ősszel már megjelthesse a községi és megyei választásokat, melyek általános szavazatjog alapján fognak megtörténni.

— **A Banca Nationala** az Osztrák-Magyar Bank készletéből 14 milliót kitevő aranyat kapott. Ezzel ércfedezete emelkedett.

— **Az iparosok mulatsága Zetelakán** fényesen sikerült. Felülfizettek: Kalapács Ignác 90, Schuller Viktor 20, Plebános ur 10, Kovács István 2, Márton János 5, Márton Lajos 5, Tamás István 5 Leut. A felülfizetőknek ezután is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Junius 20-ig nem engednek be romániai kivándorlókat Amerikába.** Bukaresti munkatársunk jelenti: Az amerikai követség értesítette a kormányt, hogy amennyiben a romániai bevándorlókra megszabott létszám betelt, ez évi junius 20-ig nem engednek be kivándorlókat Romániából Amerikába.

— **Amerika óriási sztrájk előtt.** A bányamunkások 20 százalékos béremelést kérnek és miután a vasúti munkások szolidaritást vállalnak velük, a sztrájk kitörése esetén 6 millió munkás hagyja abba a munkát.

— **Az erdélyi embertípus.** **Jorga** Miklós a nemzeti demokrata párt vezére, a világhírű történettudós így nyilatkozott egy újságról előtt: Senkinek, aki erdélyi, nem fogom elhinni, ha azt mondja: ő magyar, szász vagy román. Mert ők valamennyien igenis specifikusan erdélyiek. Nekem van egy szolgálóleányom, aki székely, de úgy néz ki, mint egy szász. És van egy képviselő barátom Dr. Lascu Demeter, aki nagyváradi román és olyan, mint egy ősz hun: tősgyökeres. Magyarok, románok, szászok, svábok úgy összevegyültek az erdélyi hegyek alatt, hogy egyik sem tiszta típusa már fájának. Ennek a különös transzilvániai szellemnek konzerválására érdemesnek tartanám egy erdélyi kulturális intézet megalakítását, ahol főleg a magyarok és a románok irodalomban, művészetben és tudományban összedolgoznának. Mert hiszen nem az a fontos, hogy milyen államban él valaki, hanem, hogy milyen szerepet töltött be abban az államban.

— **Fertőzött bortól hatan meghaltak.** Nagy szerencsétlenség történt a Somogyszob táján lévő egyik nagy szőlőben. A faluból vasárnap hat gazda a szőlőhegyre rándult borozgatni. Este, mikor már valamennyien ittasok voltak, egymásután verejtékezve ájultan estek össze. Az egyik gazda, aki még eszméletnél volt, orvosért küldött, azonban mire a segítség megérkezett, mind a hat ember meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a boroshordóban oszlásnak indult kigyóhulla volt, ami megfertőzte a bort és ez okozta a hat szerencsétlen ember halálát.

— **Agrárreform és több termelés.** Tekintélyes moldovai földbirtokostól hallottuk a következőket: „2000 hold földemet parcellázták. Ki 10, ki kevesebb hold földet kapott. Az évi haszonbér 40 leu, amellyel megvolnék elégedve, ha megkapnám. Földjeim mindig be voltak vetve és dusan ontották az áldást. Most a legtöbb helyen tövis terem. Parasztjaink nem törődnek a földdel. Nincs igásállatuk, vetőmaguk. Csak annyit vetnek be, ami személyes szükségletükre elegendő. Parcellázott földemből most már piacra nem kerül semmi. Uram én jó hazafi vagyok s osztom az ön nézetét, aki a krisztusi demokráciában látja a lázas világ gyógyszerét. Legyen a föld azé, aki megmunkálja. De ha nem munkálják meg, ebből mindnyájunknak kára van.“ Igazat kell adjunk a fönti megjegyzéseknek. Itt egy szigorú és kéréhetetlen törvény rendet csinálhat: „A föld legyen azé, aki megmunkálja.“

— **Kalapipar.** A kalapgyártás legintenzívebben folyik a Bánságban, ahol több mint 400 munkást foglalkoztatnak. Jelenleg 28 kalapgyár működik az ország területén. A legtöbb gyapjukalapot gyárt és csak nagyon kevés üzem foglalkozik szalmakalap készítésével. A Székelyföldön elsőrendű anyag és szorgalmas munkáskezek bősége mellett egyetlen kalapgyár sem létesülhetett. Amit a kisipar produkál, az még az itteni fogyasztást sem elégíti ki. Székely kisiparosaink tömörülve megfelelő tőke segítségével virágzó kalapipart teremthetnének, amely kiállná a versenyt bármely rossz és silány import áruval szemben. Várjuk a kezdeményezését iparosaink részéről!

— **Személyforgalom Magyarországgal.** Biztos forrásból nyert értesülésünk szerint — március 1-én mennek a közvetlen vonatok Magyarországra, illetve jönnek Romániába.

— **Magyar könyveket** nem engednek át a vámon. Oka az, hogy feleltelen elemek mindenféle bárgyú jelmondatokkal ragasztják tele a cimlapokat, amiben hatóságaink nem egy esetben provokációt láttak. Így akadályozzák meg odakünn, hogy közzöttünk meg legyen a kulturális közösség.

— **Új petroleum forrás.** Tuicáninál a minap furásokat végeztek, miközben hirtelen hatalmas földalatti moraj támadt és a furókat a géppel együtt a feltörő friss nyersolaj a levegőbe röpítette. Nehány óra alatt az összes tartályok megteltek és az egész telepet elborította a nyersolaj, melyet ujonnan ásott gödrökbe csapoltak le. Több napon keresztül az új forrás naponként 50 vagon nyersolajat dobott felszínre, majd napi 8 vagonban állapodott meg.

— **Teherforgalom Magyarországgal** már megindult. Egyelőre — kiviteli tilalom miatt — csak farakományok hagyják el az országot.

— **Sorozás.** Az 1901-ben születettek sorozása a hadügyminiszter rendelete értelmében február 28. és április 15-ike között fog megtörténni.

— **178 méntelep** állítanak fel rövid időn belül az országban, hogy a leromlott loállományt feljavítsák. Ha a telepek felépülnek, azonnal kezdetét veszi további 421 telep felépítése. A szükséges fajméneket az állam külföldről fogja beszerezni.

— **Übегgyárat** alapítottak Tor-dán 8 millió leu alaptőkével. A vállalat nagyon helyesen már megkezdte a munkáslakások építését és remény van arra, hogy a gyár március elején már meg is kezdheti működését.

— **Az állatkiállítás** nem szüntette be a kormány; csupán bizonyos szabályokat léptetett életbe, amelyeket szigorúan ellenőriz. Így pl. a befogyasztás céljaira az állatállomány 25 százalékát fenn kell tartani az állam részére. Utasítva lettek az intéző körök, hogy minél magasabb árakat törekedjenek elérni a kivitelnél a gazdák részére és minél alacsonyabakat a saját fogyasztásaink számára. Kiviteli engedélyt csak társulatok, földmívelési egyesületek kapnak. Kivihetők: 6-ik évi életkoron túl levő erdélyi, bánsági fajökrök, 3 éven felüli tehén és kosok. Tilos kivinni: lovakat, birkákat, tenyészbikákat, öszvéreket, szamarakat és kecskéket.

— **Nem arányos a drágaság a fizetéssel.** A „Funcionar“ az állami tisztviselők szervezetének hivatalos sajtó organuma élesen támadja azt a tarthatatlan állapotot, hogy a tisztviselő fizetések nincsenek még a legminimálisabban sem arányba hozva a pénz elértéktelenedése folytán napról-napra növekvő drágasággal. Utal arra a tényre, hogy például míg egy francia frank a múlt évben 4–5 leu közt váltakozott, ma már 11–12 leuért vásárolják. Nem fizetéstöbbletet kérünk, — írja — hanem a pénz értékének helyreállítását és ezáltal lehetővé tételét annak, hogy legalább a mindennapi kenyeret tudjuk beszerezni, egyébről nem is szólva.

— **Amikor cseléd a gazda.** **Dants** Árpád pénzügyi tisztviselő Bethlen-utcai lakásán f. hó 22-én a cseléd gondatlanságából kifolyólag tűz ütött ki. A kivonult tűzoltóság-nak sikerült a tüzet hamar lokalizálni.

— **Elveszett.** **Ferguson** Julia, amerikai állampolgárnak a Brassó-Héjjasfalva közti vonalon elveszett a kézi táskája, amelyben 1237 leu készpénzen kívül 48—1921. sz. szabadtartózkodási engedélye volt. A becsületes megtaláló 1000 leu jutalomban részesül.

— **Egy családból csak egy teljesít tényleges katonai szolgálatot.** A hadügyminiszterium 79. sz. körirata (közölve a Monitor Oficial Nr. C13. 1922. január 1.) értelmében azoknak, akiknek egy testvére tényleges katonai szolgálatot teljesít, joguk van a bevonulás fel-

függését kérni. Ebből a célból szükség van bizonyítványra, amelyben az ezredparancsnokság igazolja, hogy az illető csakugyan katonai szolgálatot teljesít. Ezt a bizonyítványt a sorozó bizottságnak be kell mutatni. Ha az ezredparancsnokság nem adná ki a szükséges bizonyítványt, akkor az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz kell fordulni.

— **Nyilóános árlejtés.** A székelyderzsi és szentábrahími állami elemi iskolák épületeinek kijavítási munkálataira a közoktatásügyi miniszterium 15 ezer és 14 ezer leut utalt ki. A munkálatok foganatósítására f. é. március 14-én nyilvános árlejtést fog tartatni az udvarhelyi államépítészeti hivatal helyiségében. A feltételek ugyanott megtekinthetők.

— **A Royal mozgó** f. hó 26-án a szenzációs Fehér rózsza filmet mutatja be 6 felvonásban. Filmre irta Jókai Mór regénye nyomán Vajda László, rendezte Korda Sándor. Főszereplők: Várkonyi Mihály, Rátkai Farkas Antónia, Fenyvesi Emil, Bárdos Gyula és Mattyassovszky Ilona.

KELETI UJSÁG ÉS AZ 5 ÓRAI UJSÁG A LEGNÉPSZERÜBB NAPILAPOK NAPKELET LEGOLVASOTTABB FOLYÓIRAT

Californiai CSEMEGE-CONZERV különlegesség

Biztos, csálhatatlan háziszér székrekedés ellen. Nem orvosság, hanem nyálánság, melynek meglepő a hatása. Tisztítja a vért, erősíti, fiatalítja, meghosszabbítja az életet. Megrendelhető a pénz beküldése ellenében negyed kgos adag 55 leu, fél kgos adag 110 leu, egy kgos 210 leu bérmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad
1—100 Vámház-u. 53.

No 1093 »Nyugat« hirdetés.

Erdélyi módra főzni tudó szakácsnőt magas fizetéssel keresek. Rómer Géza igazgató Detta Temesmegye. 1—3

Bizományi raktár

Strada Principessa Elisaveta (Bethlen-utca) 18. sz. alatt mindennemű bitorok kaphatók.

Első Brassói SZAPPAN- és GYERTYA-gyár

Telefon 78. **ORENDI JÁNOS** Alap. 1860.

Szűgyőncim: ORENDI szappangyár Brassó.

Orendi „OROSZLÁN“ szappana

kizárólag csak a legnemesebb nyersanyagokból, legmodernebb gépekkel készül. — Nem tartalmaz ártalmas alkatrészeket, ennél fogva kiméli a fehérszínűt.

Óvakodjunk silány utánzásoktól!

Sz. 172—922.

Hirdetmény.

Directiunea de Poduri si șosele din Transilvania közhirre teszi, hogy az Udvarhelymegye területén levő megyei közutakra az 1922. április 1-től, 1923. évi március 31-ig terjedő költségvetési évre szükséges kavics fedanyag szállítására versenytárgyalás tartatik, az alábbi megközelíthető adatok szerint:

1. Szentlélek—kereszturi törvényhatósági uton 480 m³ rostált folyamkavics megközelítőleg 19000 Leu értékben.

2. Cristur—erdőszentgyörgyi törvényhatósági uton 760 m³ rostált folyamkavics megközelítőleg 40000 Leu értékben.

3. Gagy—etédi törvényh. uton 320 m³ rostált folyamkavics megközelítőleg 14000 Leu értékben.

4. Sárd—szentdemeteri törvényh. uton 830 m³ rostált folyamkavics és törtkavics megközelítőleg 35000 Leu értékben.

5. Bözödujfalú—korondi törvényhatósági uton 740 m³ rostált folyamkavics és törtkavics megközelítőleg 35000 Leu értékben.

6. Óczfalva—városfalvi törvényh. uton 510 m³ rostált folyamkavics és törtkavics megközelítőleg 24000 Leu értékben.

7. Homoródszentpál—daroczi törvényhatósági uton 350 m³ rostált folyamkavics és törtkavics megközelítőleg 20000 Leu értékben.

8. Szentegyházasfalú—zsombori törvényhatósági uton 390 m³ rostált folyamkavics és törtkavics megközelítőleg 45000 Leu értékben.

9. Mikóujfalú—Barót törvényhatósági uton 510 m³ rostált folyamkavics és törtkavics megközelítőleg 7000 Leu értékben.

10. Vargyas—Barót törvényhatósági uton 150 m³ rostált folyam és törtkavics megközelítőleg 8000 Leu értékben.

11. Homoródfürdő—Homoródszentmárton törvényhatósági uton 410 m³ rostált folyam és törtkavics megközelítőleg 20000 Leu értékben.

A közszállításokra vonatkozó általános feltételek a számviteli törvény 72—83. pontjai állapítják meg, melyekből a következők közöltek:

Ajánlatok, a melyek 100.000 Leut nem haladják meg benyújthatók az Odorheiu államépítészeti hivatalnál, vagy a fenti Directionál Kolozsváron (Berde Mózes-utca 2. szám). 100.000 leu felül csak a Directionál.

Ajánlatok tehetők az összes kavics-szállításra vagy az egyes utvonalakra és végül egyes utszakokra is.

Az ajánlatokhoz csatolandó az ajánlati összeg 5 százalékanak letételéről szóló adóhivatali vevény, mint biztosíték.

Az ajánlatok benyújtásának határideje 1922. március 22-én d. e. 11 óráig tart. Elkészett ajánlatok, vagy arra vonatkozó táviratok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontásánál vállalkozók, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal az árverés napjától számított 2 hónapig kötelezettségben maradnak.

Az ajánlattevőknek tudomására adatik, hogy az előirányzott kavics-mennyiség a Directionál által a szerződés megkötése alkalmával 50 százalékkal leszállítható.

Minisztériumnak joga van az ajánlatok felett dönteni és esetleg új árverést tartani.

A kavicsfelosztási kimutatások; valamint az általános és részletes

feltételek az államépítészeti hivatalnál — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők és ugyanott a szükséges felvilágosítások megtudhatók.

Az esetben, ha ajánlattevő ajánlatában az előírt kavicsból eltérő minőségű anyagot szándékozik szállítani akkor ajánlatához csatolja egy kis zsákban lepecsételve az illető anyagot 2 példányban.

Vasuti szállítás esetén a Directionál megállapított tonnánként és kilométerenként 2 $\frac{1}{2}$ bani redukált szállítási díj érvényes, ami ajánlatoknál figyelembe veendő.

Odorheiu, 1922. évi február 15-én. Serviciul de poduri șosele din Județul Odorheiu

Sipos, ing. șef.

Nr. 158—922.

Hirdetmény.

Directiunea de Poduri si șosele din Transilvania közhirre teszi, hogy az Udvarhelymegye területén levő állami közutakra az 1922. április 1-től 1923. évi március 31-ig terjedő költségvetési évre szükséges kavics fedanyag szállítására versenytárgyalás tartatik, az alábbi megközelíthető adatok szerint:

1. A Hasfalón—ghimesi áll. utra 2570 m³ tört (zuzott) és rostált folyamkavics, megközelítő érték 120 ezer Leu.

2. Az Odorheiu—gheorgheiu áll. utra 1300 m³ törtkavics megközelítő érték 75000 Leu.

3. Az Odorheiu—brasovi áll. utra 1570 m³ tört (zuzott) és rostált folyamkavics, megközelítő érték 85000 Leu.

4. Az Odorheiu—praidi áll. utra 1390 m³ tört (zuzott) és rostált folyamkavics, megközelítő érték 65 ezer Leu.

5. A Targumures—gheorgheiu áll. utra 700 m³ tört (zuzott) és rostált folyamkavics, megközelítő érték 40 ezer leu.

A közszállításokra vonatkozó általános feltételeket a számviteli törvény 72—83. pontjai állapítják meg.

melyekből a következők közöltek:

Ajánlatok, a melyek 100000 Leut nem haladják meg, benyújthatók az Odorheiu államépítészeti hivatalnál, vagy a fenti Directionál Kolozsváron (Berde Mózes-utca 2. szám).

Ajánlatok tehetők az összes kavics-szállításra vagy az egyes utvonalakra és végül egyes utszakokra is.

Az ajánlatokhoz csatolandó az ajánlati összeg 5 százalékanak letételéről szóló adóhivatali vevény, mint biztosíték.

Az ajánlatok benyújtásának határideje 1922. március 16-án d. e. 11 óráig tart. Elkészett ajánlatok, vagy arra vonatkozó táviratok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontásánál vállalkozók, vagy megbízottaik jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal az árverés napjától számított 2 hónapig kötelezettségben maradnak.

Az ajánlattevőknek tudomására adatik, hogy az előirányzott kavics-mennyiség a Directionál által a szerződés megkötése alkalmával 50 százalékkal leszállítható.

Minisztériumnak joga van az ajánlatok felett dönteni és esetleg új árverést tartani.

A kavicsfelosztási kimutatások; valamint az általános és részletes feltételek az államépítészeti hivatalnál — a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott a szükséges felvilágosítások megtudhatók.

Az esetben, ha ajánlattevő ajánlatában az előírt kavicsból eltérő minőségű anyagot szándékozik szállítani, akkor ajánlatához csatolja egy kis zsákban lepecsételve az illető anyagot.

Vasuti szállítás esetén a Directionál által megállapított tonnánként és kilométerenként 2 $\frac{1}{2}$ bani redukált szállítási díj érvényes, ami ajánlatoknál figyelembe veendő.

Odorheiu, 1922. évi február 15-én. Serviciul de poduri si șosele din Județul Odorheiu.

Sipos, ing. șef.

Figyelem! Figyelem!

A sósfürdő vendéglő téli étterme állandón fűtve. Kaphatók kitűnő asztali és üvegezett borok. Valódi Rácürmös Világos és Barna sörök cognac és likörök.

Kitűnő konyha, olcsó és pontos kiszolgálás.

M. t. közönség pártfogását kéri **NAGY ALBERT,** vendéglős.

Eladó Odorheiu, Tábor-utca 2 szám alatt egy 7 szobából álló két külön lakást magába foglaló kőház, az udvaron kitűnő bővíztűttal, továbbá veteményes és gyümölcsös kerttel. Az egyik lakás azonnal elfoglalható. 1—1

TAMÁS SIMON

gyógyáru kereskedése (drogueria)

Odorheiu Kossuth utca 29. (volt Schuller féle kalapüzlet.)

Gyógyszerek. Hazai és külföldi gyógyszer-különleges-ségek. Vegyszerek. Sebészeti cikkek. Gummi áruk. Kötszerek. Irrigator felszerelések. Fecskendők.

Fényképészeti cikkek. Illatszerek. Pipere szappanok. Fésű és kefeáruk. Háztartási cikkek. Legfinomabb rum- és likőresszenciák nagyban és kicsinybeni legelőnyösebb beszerzési forrása.

Cukrász tanulóknak egy jó családból való fiút felvesz a Szilágyi cukrászda Odorheiu, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u). 22

FIGYELEM!

Van szerencsém értesíteni a T. vásárló közönséget, hogy nagyon szép és finom kivitelű izléses spánci zseb, ébresztő, díszébresztő, valamint fali óráim érkeztek

és olcsó árban kaphatók. Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jegygyűrűket, kövesgyűrűket, függőket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüstdublé függőket stb.

Minden e szakmába vágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a közönség szives pártfogását továbbra is kérem: Tisztelettel **Izák Kovács Bernát** Odorheiu, Deák-tér 12. szám.

FÁBIÁN ISTVÁN

BRASSÓ KÓRHÁZSOR 12. (VÁROSI KÖZKÖRKÁZ MELLETT)

Orvosi műszer, kötszer, kórházi berendezések gyári lerakata.

Nagy raktár orvosi műszerek, kötszerek, sebészi és betegápolási gumicikkek, sérvkötők, sebészi varróanyagok, Record s mindennemű fecskendők, laboratóriumi üveg-edényekben. Laboratóriumi reagensek és festékek.

Orvosi, kórházi és ambulanciái berendezések.

Teljes orvosi felszerelések.

„Hermes hirdetés” II. 616

GYÓGYFÜRDŐ!

A Fernengel gyógyászfürdő ezentúl jól befűtve, további intézkedésig hetenként **péntek, szombat, vasárnap** és **hétfőn** egész nap **nyitva van**

Tyukszempágás, pedikűr!

Minden pénteken egész nap és szombat délelőtt, Hagenauer József, ki több nagyváradban mint tyukszempágó és mult évben a szováti fürdőben volt alkalmazva, a tisztelt közönségnek rendelkezésére áll. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

A sósfürdő felé vezető Malom-utcai és Fürdő-utcai gyalogjáró utak állandóan takarítva vannak.

tisztelettel:

Fernengel Gyula.